

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ
РОБОТИ З ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ:**

**УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ**

Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
2022

УДК 316.48:330(072)

М- 54

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Житомирського державного університету
імені Івана Франка (протокол №4 від 25.03.2022 р.)*

Рецензенти:

Павлова С.І. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи Житомирського державного університету імені Івана Франка

Якобчук В.П. – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління Поліського національного університету

Момонт Т.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва Житомирської філії Київського інституту бізнесу і технологій

Методичні рекомендації до написання курсової роботи з освітніх компонент:
Управління персоналом, Конфліктологія та теорія переговорів, Міжнародні економічні відносини / **Укладачі:** К.М. Кашук, І.В. Мосійчук, С.М. Ніколаєнко, І.В. Саух – Житомир:
Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2022. – 25 с.

© Кашук К.М., Мосійчук І.В., Ніколаєнко С.М., Саух І.В., 2022

© Житомирський державний університет
імені Івана Франка, 2022

ЗМІСТ

1. Загальні методичні вказівки щодо виконання курсової роботи	4
2. Організація та порядок виконання курсових робіт	7
3. Загальні вимоги до структури та оформлення курсової роботи	7
4. Перевірка та захист курсової роботи	10
Додаток 1. Приклад оформлення титульної сторінки	13
Додаток 2. Приклад оформлення змісту	14
Додаток 3. Перелік умовних скорочень	15
Додаток 4. Приклад оформлення бібліографічного опису у списку літературних джерел.....	16
Додаток 5. Відгук	17
Додаток 6. Акт перевірки на унікальність тексту курсової роботи	18
Додаток 7. Орієнтовна тематика курсових робіт з освітніх компонент:.....	19
ОК «Управління персоналом».....	19
ОК «Конфліктологія та теорія переговорів».....	20
ОК «Міжнародні економічні відносини».....	21
Додаток 8. Список рекомендованих літературних джерел.....	22
ОК «Управління персоналом».....	23
ОК «Конфліктологія та теорія переговорів».....	24
ОК «Міжнародні економічні відносини».....	25

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це індивідуальне завдання, яке є творчим та/ або репродуктивним рішенням конкретних завдань щодо об'єктів діяльності майбутнього фахівця (педагогічних, економічних, соціальних, лінгвістичних, математичних, природничих проблем тощо), виконане здобувачем вищої освіти самостійно з елементами дослідження під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі набутих з даної та суміжних освітніх компонент компетентностей. Виконується курсова робота протягом семестру відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців.

Написання курсової роботи сприяє розширенню та поглибленню теоретичних знань, розвитку навичок їх практичного використання, формування вмінь самостійного розв'язання конкретних професійних завдань. Допомогає здобувачу вищої освіти узагальнити і закріпити компетентності, визначені освітньою програмою, з певної навчальної дисципліни, навчитися здійснювати пошук та аналіз навчальної та наукової літератури, робити обґрунтовані висновки, презентувати результати своєї дослідницької роботи тощо.

Курсова робота виконується, як правило, державною мовою. В ній стисло, логічно, точно, послідовно і аргументовано викладається зміст і отримані результати досліджень. Текст курсової роботи обов'язково повинен містити посилання на праці авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати. За достовірність відомостей, фактичного матеріалу, висновків безпосередню відповідальність несе здобувач вищої освіти – автор курсової роботи.

Структура та етапи роботи студентів над курсовим дослідженням

Зміст, структура і характер роботи студентів над курсовою роботою визначається:

- проблематикою науково-дослідної й науково-методичної діяльності кафедри;
- тематикою досліджень, яку здійснює кафедра та викладачі кафедри у творчій співпраці із загальноосвітніми закладами освіти;
- умовами дослідницької роботи студентів, наявністю бази дослідження, можливостей доступу до потрібної наукової інформації, наявністю комп'ютерної техніки, кваліфікованим науковим керівництвом.

Структура дослідження повинна вміщувати такі основні компоненти: обґрунтування актуальності й доцільності дослідження конкретної теми; визначення об'єкта, предмета, мети, гіпотези, завдань дослідження; зазначення теоретичних основ дослідження; виділення новизни, теоретичного і практичного значення проведеного дослідження. Між указаними компонентами має простежуватися тісний логічний зв'язок.

Наукове дослідження має бути логічним, послідовним, спрямованим на розв'язання окремих теоретичних завдань, що виокремлюються в системі загальних наукових проблем. Воно включає вивчення теоретичних та практичних аспектів теми, обґрунтування наукових засобів для вирішення поставлених завдань; експериментальну перевірку гіпотез і умов розв'язання окремих завдань; розробку практичних рекомендацій для впровадження результатів дослідження в практику.

Виокремлюють кілька **етапів** науково-дослідницької діяльності студентів:

- вибір *теми дослідження* (обґрунтування, визначення її актуальності та новизни), що повинна бути пов'язана з основними напрямками розвитку галузі, наукової діяльності кафедри, науковими дослідженнями, які проводять у закладі вищої освіти, повинна відповідати профілю навчання та можливостям її розроблення безпосередньо в навчальному закладі;
- поставка *мети дослідження*, розробка *завдань*, які потрібно розв'язувати в процесі роботи;
- самостійний добір *наукових джерел* (книг, підручників, статей), офіційних документів з теми відповідно до питань, які розглядаються в науковій роботі;
- складання *плану* науково-дослідницької роботи у межах поставлених завдань;

- формулювання *гіпотези* (наукового передбачення, припущення, запропонованого для пояснення будь-яких явищ, процесів, причин, які зумовили певний наслідок);
- визначення *методів дослідження*;
- *систематизація* накопиченого матеріалу відповідно до плану роботи, проведення аналізу наукових праць, практичного досвіду, узагальнення тощо;
- *статистичне оброблення* зібраних при експериментальному дослідженні матеріалів (визначення даних, які характеризують досліджуваний комплекс загалом);
- *літературне оформлення результатів дослідження* (систематизація, узагальнення та літературне оформлення, формулювання висновків до роботи).

Методи наукового дослідження

У наукових роботах студентів найбільш широко використовуються методи вивчення літератури, спостереження, бесіди, інтерв'ю, вивчення практичних ситуацій, анкетування, тестування.

Дослідження проблеми, як правило, розпочинається з використання *методу вивчення наукової літератури*. Порівняльно-історичний аналіз джерел дозволяє більш різнобічно і глибоко проаналізувати політичне явище, спроектувати конкретні заходи з удосконалення навчально-виховного процесу.

Робота з науковою літературою передбачає використання таких *загальнонаукових методів*:

- складання *бібліографії* (перелік джерел, підібраних для роботи над досліджуваною проблемою);
- *анотування* (відображення в короткому записі загального змісту книги чи статті);
- *реферування* (стислий виклад основного змісту однієї чи декількох робіт, близьких за темою);
- *конспектування* (ведення більш детальних записів, у основі яких лежать головні ідеї й положення роботи).

Вибір методу роботи з літературним джерелом залежить від мети роботи (деякі книги чи статті уважно вивчаються, інші просто прочитуються, треті – лише побіжно переглядаються). Бібліографічні пошуки можна проводити одночасно з читанням запропонованої літератури.

Потрібну літературу можна замовити в інформаційному підрозділі бібліотеки, самостійно шукати у каталогах бібліотек, наукових виданнях. Також слід з'ясувати, у яких періодичних виданнях може бути вміщена потрібна для виконання дослідження інформація, й опрацювати ці джерела. Доцільно проглянути покажчики надрукованих упродовж року статей, які подаються в кінці останнього номера журналу за кожний рік видання.

Значна частина інформації також може бути знайдена в інтернет-просторі та використана при написанні роботи.

Наукова інформація у процесі роботи систематизується за розділами. Під час вивчення наукового джерела слід зробити його повний бібліографічний опис, відмітити суттєві моменти чи зробити зауваги.

Метод спостереження характеризується безпосереднім сприйняттям досліджуваних явищ чи процесів у їх цілісності й динаміці. Наукове спостереження повинно проводитися за чітко складеним планом, у якому визначені об'єкти, завдання, час спостереження, тривалість та передбачуваний результат. Визначений метод доцільно використовувати в природних умовах життя і діяльності учнів. Результати спостережень дають досліднику основу для коректування виховних впливів, проектування подальшого вивчення суб'єктів впливу відповідно до завдань роботи; дозволяють отримати конкретні дані для подальшого їх осмислення і зіставлення із іншими даними.

Опитувальні методи (діагностична бесіда, інтерв'ю, анкета) отримали широке розповсюдження у дослідженні політичних процесів внаслідок своєї оперативності, практичності, надійності, ефективності, можливості охоплення великої кількості об'єктів

вивчення, отримання величезного матеріалу, який допомагає встановити суттєві тенденції розвитку досліджуваних явищ. Методи опитування дозволяють вивчати факти, події, явища, причини, погляди, оцінки, знання, мотиви.

Діагностична бесіда застосовується як самостійний або додатковий метод дослідження з метою отримання необхідної інформації чи роз'яснення того, що не було зрозумілим при спостереженні. Це складний у використанні метод, який вимагає старанної підготовки. Для успішного застосування треба визначити мету, розробити і продумати програму; виділити об'єкт і предмет розмови; окреслити коло питань, які дозволять виявити сутність явища, що вивчається, назначити місце і час проведення. Ефективність бесіди залежить від уміння створити у спілкуванні сприятливу атмосферу, спостерігати за поведінкою співрозмовника, його мімікою, емоційними реакціями.

Інтерв'ю є різновидом бесіди. Якщо бесіда має характер взаємного обміну інформацією, то в інтерв'ю дослідник, маючи власну точку зору з цього питання, запитує досліджуваного, щоб не впливати на його думку. *Нестандартизоване інтерв'ю* передбачає попередню підготовку запитань дослідником, формулювання і послідовність яких можуть змінитися. У цьому інтерв'ю використовуються відкриті запитання, характер відповідей на які заздалегідь не передбачений. *Стандартизоване інтерв'ю* складається із закритих запитань, що пропонуються у визначеній послідовності й передбачають вибір одного чи декількох варіантів відповідей тільки у запропонованих формулюваннях. У *напівстандартизованому інтерв'ю* ставлять напівзакриті запитання, що пропонують респонденту вибрати один чи декілька варіантів відповідей із ряду запропонованих, і, в той же час, йому надається можливість висловити власну думку.

Метод анкетування доцільно використовувати для отримання інформації про типовість тих чи інших політичних подій. Результативність анкетування залежить від змісту і структури запропонованих запитань. Тому вони повинні бути зрозумілими, передбачати коротку й однозначну відповідь, виключати підказку в формулюванні запитання, запобігати двоякому розумінню їх змісту, викликати у респондентів інтерес і бажання відповісти.

Експериментальна частина у кожній дослідницькій роботі має свою специфіку, з огляду на характер, обсяг і методику її виконання. У дослідницькій роботі також можуть застосовуватися різноманітні психологічні, статистичні, математичні та інші методи дослідження.

Характерною рисою *методу експерименту* є заплановані втручання дослідника в явище, яке вивчається, можливість багаторазового його відтворення у різноманітних умовах. Цей метод дозволяє розкласти досліджувані ситуації на їх складові, змінюючи та варіюючи умови, в яких ці елементи функціонують. Експериментатор має можливість прослідкувати розвиток окремих сторін і зв'язків, більш чи менш точно фіксувати отримані результати. Таким чином, експеримент, з одного боку, виступає як джерело отримання фактів, а з іншого – як елемент соціально-політичного перетворення, тобто такої організації життя і діяльності досліджуваних, яка підпорядкована як науково-пізнавальним, так і практичним цілям.

Важливим і відповідальним етапом в експерименті є *аналіз і наукова інтерпретація* зібраних даних. Висновки дослідження повинні бути об'єктивними і відповідати зібраному матеріалу. Необхідно пам'ятати, що не можна робити широких узагальнюючих висновків на основі обмеженого матеріалу дослідження. Для цього необхідний масовий експеримент.

Ефективність проведення експерименту залежить від глибини теоретичного аналізу досліджуваного явища, чіткості формулювання його завдань, попереднього визначення ознак, за якими буде вивчатися явище, наявності критеріїв його оцінки, тривалості експерименту тощо.

Математичні методи дослідження дозволяють визначити, наряду з якісними, також кількісні зміни характеристик досліджуваного предмета. В експериментальних роботах використовуються такі найпростіші способи математичної статистики: визначення середньої арифметичної, середнього квадратичного відхилення коефіцієнту варіації, помилки

середньої арифметичної, достовірності різниці між двома середніми величинами, кореляції та інші.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Для керівництва курсовими роботами призначаються науково-педагогічні працівники кафедри, які консультують здобувачів вищої освіти, перевіряють стан виконання роботи, допомагають у підготовці до захисту.

Тематика курсових робіт повинна відповідати актуальним проблемам навчальної дисципліни і бути пов'язаною з вирішенням практичних професійних завдань. Вона затверджується на засіданні кафедри до початку навчального року. Тематика курсових робіт повинна щорічно корегуватись, з урахуванням набутого на кафедрах досвіду, побажань керівників курсових робіт, здобувачів вищої освіти та роботодавців. Вона повинна бути актуальною, відповідати вимогам державного стандарту та перспективам розвитку нормативно-правової бази.

Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт, зміст й обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги наводяться у методичних рекомендаціях до курсових робіт, що розробляються кафедрами, за якими закріплені курсові роботи.

Здобувачу вищої освіти надається право вибору теми курсової роботи з переліку, затвердженого до початку навчального року на засіданні кафедри, або можливість запропонувати свою тему з обґрунтуванням необхідності її розробки і за узгодженням з керівником.

Контроль за написанням курсової роботи здійснює науковий керівник.

Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір теми курсової роботи;
- складання плану виконання курсової роботи;
- підбір (пошук) і аналіз інформаційних джерел та літератури за темою дослідження;
- формування змісту роботи за планом, написання основних розділів курсової роботи, оформлення висновків;
- подання роботи науковому керівникові;
- перевірка курсової роботи на унікальність тексту;
- підготовка презентації до захисту;
- захист курсової роботи.

Протягом місяця від дати отримання теми курсової роботи здобувач вищої освіти повинен подати науковому керівнику розгорнутий план курсової роботи, а також огляд опрацьованої літератури.

Написання основних розділів курсової роботи здійснюється здобувачем вищої освіти шляхом побудови власної траєкторії навчання (наукового дослідження) з можливістю поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти.

Результатом завершення написання курсової роботи здобувача вищої освіти є попереднє оцінювання керівником та її захист.

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є самостійним науково-емпіричним дослідженням, що систематизує та поглиблює знання й уміння студента з окремих фахових дисциплін, виявляє їх наукові інтереси та здібності.

Під час виконання курсової роботи студенти здійснюють пошук шляхів вирішення проблеми, використовуючи методи творчої переробки, узагальнення, систематизації набутих знань з освітньої компоненти і суміжних дисциплін, а також вивчення передового досвіду.

Тому курсове дослідження передбачає глибше, порівняно з рефератом, вивчення конкретної наукової проблеми. Виходячи з цього, *метою* виконання курсової роботи є:

- поглиблення знань з актуальних проблем конкретної галузі науки;
- подальший розвиток умінь самостійного критичного опрацювання наукових джерел;
- формування дослідницьких умінь;
- стимулювання до самостійного наукового пошуку;
- розвиток умінь аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження;
- формування вмінь практичної реалізації результатів дослідження визначеної проблеми в самостійно виконаних розробках.

Курсова робота повинна мати високий теоретичний рівень, бути написана на основі ретельного аналізу сучасних літературних джерел, а також робіт із суміжних освітніх компонент та зібраного студентом-дослідником фактичного матеріалу. Напрямок пошукової діяльності за умови виконання курсової роботи може бути різним та мати *реферативний* або *дослідницький* характер.

Курсова робота повинна бути самостійним, завершеним, логічно структурованим дослідженням та *містити*:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів і скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (в разі потреби);
- акт перевірки на унікальність тексту.

Титульний аркуш (Додаток 1) є першою сторінкою курсової роботи (цей аркуш не нумерується, але враховується в загальну нумерацію) і основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа. Він містить відомості, які подаються у такій послідовності:

- назва міністерства, назва Університету, повна назва кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти;
- повна назва документа із зазначенням теми та назви курсової роботи відповідно до навчального плану;
- реєстраційний номер та дата здачі;
- курс, номер групи, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, освітня програма, прізвище, повне ім'я та по батькові здобувача вищої освіти у родовому відмінку;
- вчене звання, науковий ступінь, прізвище, повне ім'я та по батькові наукового керівника;
- оцінка за 100-бальною, університетською шкалою та шкалою ЄКТС;
- члени комісії (підпис, вчене звання, науковий ступінь, власне ім'я, прізвище);
- місто та рік виконання курсової роботи.

Зміст (Додаток 2) роботи (проставляється порядковий номер 2 при загальній нумерації сторінок) містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів, зокрема переліку позначень, символів і скорочень (якщо вони є), вступу, заголовків розділів, підрозділів та пунктів, висновків до кожного розділу (за наявністю), загального висновку, списку використаних джерел та літератури, додатків тощо.

Перелік умовних позначень, символів і скорочень (Додаток 3) містить прийняті у курсовій роботі малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни,

які пояснюють у переліку, що вміщують безпосередньо після змісту, перед вступом, починаючи з нової сторінки.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання), її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі, як правило, обґрунтовується:

– **Актуальність теми дослідження** відображає важливість, суттєве значення, відповідність теми дослідження сучасним потребам певної галузі науки та перспективи її розвитку, практичним завданням відповідної сфери діяльності. Вона характеризує співвідношення між тим, що з цієї проблеми вже відомо і що досліджується здобувачем уперше, і свідчить про те, для якої галузі науки чи виробництва мають цінність наукові результати роботи.

– **Мета і завдання дослідження.** Мета дослідження формулюється із зазначенням того явища/ процесу, що вивчається, і спрямовується на всебічне, достовірне вивчення об'єкта, процесу чи явища, їх структури, взаємозв'язків на основі розроблених у науці принципів і методів пізнання. Мета роботи узгоджується із назвою роботи і називає не тільки очікувані результати, а і вказує на те, яким шляхом вони будуть досягнуті. Із загальної мети випливають конкретні завдання роботи, які перераховуються згідно з порядком їх розв'язання у роботі (від більш загальних, основоположних, до більш дрібних і конкретних). Важливо конкретизувати шляхи, методи, засоби вирішення проблем. Як правило, вирішується три-п'ять завдань.

– **Об'єкт дослідження** є процесом або явищем, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

– **Предмет дослідження** – певні аспекти процесу чи явища, які досліджуються у об'єкті.

– **Матеріал дослідження** – наводиться кількість дослідженого матеріалу, походження (країна, історичний період, жанр тощо), метод збирання.

– **Методи дослідження** з одного боку розглядається, як спосіб організації пізнавальної й дослідницької діяльності науковця з метою вивчення явищ і закономірностей певного об'єкта науки; з іншого – як система процедур вивчення об'єкта дослідження та/ або перевірки отриманих результатів.

– **Практичне значення дослідження** містить опис найважливіших наукових та практичних результатів, одержаних в дослідженні, що відображають формулювання розв'язаної проблеми, її значення для науки і практики. Бажано навести практичні сфери застосування результатів.

– **Апробація роботи** – слід особливу увагу звернути на точні назви всіх конференцій, вказати повні назви міст та дати проведення (обов'язкова участь щонайменше в одній конференції для здобувачів вищої освіти, які претендують на високу оцінку).

– **Публікації** (не менше однієї тези для здобувачів вищої освіти, які претендують на високу оцінку): вказується кількість статей і тез. Для статей зазначається категорія фахового видання.

– **Структура і обсяг роботи:** короткий опис роботи із зазначенням кількості сторінок.

Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Основна частина складається з теоретичної та практичної складових. Виклад тексту курсової роботи демонструє вміння здобувача вищої освіти стисло, логічно і аргументовано подавати матеріал. Зміст розділів основної частини повинен точно відповідати темі курсової роботи і повністю розкривати її. Рекомендований обсяг основної частини – 18-23 сторінки.

Кожен розділ може завершуватися стислими висновками, які узагальнюють результати викладеного.

Загальні висновки містять теоретичні й практичні підсумки усього дослідження, логічно випливають зі змісту викладеного матеріалу та відповідають поставленим у роботі завданням. Рекомендований обсяг загальних висновків – 1-3 сторінки.

Список використаних джерел та літератури. У списку наводяться джерела, які були опрацьовані при написанні курсової роботи та на які зроблені посилання в ній. Список використаних джерел та літератури повинен містити, як правило, 25-30 позицій. При цьому слід дотримуватися вимог стосовно правил оформлення бібліографічного опису джерел (ДСТУ 8302:2015, наказ МОН № 40 від 12.01.2017 р.) (Додаток 4).

У **додатках** розміщують додаткові ілюстрації, таблиці, матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна ввести до основної частини (схеми, малюнки, зразки планів-конспектів уроків, дидактичного матеріалу, робіт учнів, анкети, тести тощо). Кожен з додатків повинен мати тематичну назву та нумерацію.

Загальний обсяг курсової роботи визначається з кожної навчальної дисципліни окремо (з урахуванням специфіки навчальної дисципліни) і становить, як правило, 25-30 сторінок без урахування додатків та списку використаних джерел та літератури.

Технічне оформлення курсової роботи виконується у відповідності до наступних вимог: кегль 14 Times New Roman звичайний; міжрядковий інтервал – 1,5; поля: ліве – 30 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому нижньому кутку. Титульний аркуш також підлягає нумерації, але номер сторінки не ставиться.

Оформлена курсова робота подається в деканат факультету/ дирекцію навчально-наукового інституту не пізніше як за два тижні до захисту.

4. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Не пізніше ніж за 2 тижні до дати захисту згідно з розкладом, роздрукований примірник курсової роботи здається в деканат факультету/ дирекцію навчально-наукового інституту для реєстрації в журналі обліку курсових робіт.

Зареєстровані курсові роботи працівником деканату факультету/ дирекції навчально-наукового інституту передаються на кафедри, за якими закріплено їх керівництво для перевірки науковим керівником.

За результатами перевірки науковий керівник подає на кафедру відгук (Додаток 5) та акт перевірки на унікальність тексту (Додаток 6) курсової роботи. У випадку негативного відгуку курсова робота повертається здобувачу вищої освіти на доопрацювання.

Рекомендовані показники оригінальності текстів для курсових робіт здобувачів вищої освіти наступні:

- понад 80% – текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень);
- від 60% до 80% – оригінальність тексту задовільна (несуттєвий об'єм запозичень), проте слід переконатись у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела;

- від 40% до 60% – письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об'єм запозичень;

- менше 40% – письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

Захист курсової роботи проводиться прилюдно, у присутності комісії, в складі трьох викладачів кафедри, у тому числі й керівника курсової роботи, до початку екзаменаційної сесії згідно з розкладом.

Після проведення захисту курсової роботи, члени комісії в присутності здобувача вищої освіти виносять рішення про оцінку роботи. Курсова робота оцінюється за 100-бальною шкалою. Оцінювання курсової роботи здійснюється в два етапи: попереднє оцінювання курсової роботи керівником (ОКК) та оцінювання в ході захисту курсової роботи (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії оцінювання курсової роботи

Елементи роботи, що підлягають оцінюванню	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Оцінювання курсової роботи керівником (ОКК): 100 балів		
1. Своєчасне подання завершеної роботи в деканат факультету/ дирекцію навчально-наукового інституту.		14
2. Якість написання у тому числі:		86:
Зміст	Наявність всіх структурних компонентів, стиль формулювання, відповідність поставленим завданням та назві роботи.	8
Вступ	<ul style="list-style-type: none"> - Актуальність і постановка проблеми (виявлення суперечностей, які зумовили актуальність проблеми); - рівень розробки проблеми (констатація наявності досліджень з проблеми); - об'єкт, предмет, мета, завдання (чіткість формулювання, логічність, відповідність і взаємовідповідність); - методи дослідження, їх відповідність меті та завданням; - теоретичне і практичне значення (логіка формулювання). 	14
Основна частина	<ul style="list-style-type: none"> - Глибина розкриття завдань дослідження; - доцільність і рівень використання джерел; - відповідність дослідницького матеріалу плану курсової роботи; - логіка викладу матеріалу; - наявність науково грамотно сформульованих власних думок, відповідність науковому стилю; - використання методів, задекларованих у вступі; - відповідність змісту сучасним науковим дослідженням з обраної проблеми. 	30
Висновки	<ul style="list-style-type: none"> - Відповідність логіки побудови висновків поставленим меті та завданням; - адекватність та обґрунтованість висновків. 	14
Список використаних джерел та літератури	<ul style="list-style-type: none"> - Кількість літературних джерел; - наявність сучасних актуальних джерел з досліджуваної проблеми (журнальні публікації за останні 5 років); - відповідність оформлення списку використаних джерел та літератури бібліографічним вимогам. 	10
Оформлення роботи	Відповідність вимогам до оформлення курсових робіт (шрифт, обсяг, цитування та посилання на джерела, таблиці, рисунки, додатки тощо).	10
Оцінювання курсової роботи в ході захисту (ОКЗ): 100 балів		
3. Захист роботи	- Логічне та аргументоване викладання матеріалу;	20
	- Відображення результатів дослідження у наочних засобах, якість мультимедійної презентації;	50
	- Розуміння та правильні відповіді на запитання членів комісії.	30

При оцінюванні курсової роботи керівником та в ході захисту враховується публікаційна активність студента, який захищає роботу. Оцінка «90» та вище виставляється у разі наявності публікації/ публікацій.

Оцінка за курсову роботу (ОК) визначається, як середнє арифметичне між оцінкою, отриманою за попереднє оцінювання курсової роботи керівником та оцінкою, отриманою здобувачем вищої освіти в ході захисту курсової роботи:

$$OK = \frac{OKK + OKЗ}{2},$$

де:

ОК – оцінка за курсову роботу;

ОКК – оцінка, отримана за попереднє оцінювання курсової роботи керівником;

ОКЗ – оцінка, отримана здобувачем вищої освіти в ході захисту курсової роботи.

Отримана оцінка за результатами захисту курсової роботи виставляється керівником до електронного журналу, залікової книжки та відомості обліку успішності.

Якщо курсова робота не подана своєчасно в деканат факультету/ дирекцію навчально-наукового інституту без поважної причини, не пройшла перевірку на унікальність тексту, здобувач не з'явився на захист або науковий керівник не рекомендує її до захисту, то здобувач вищої освіти отримує за курсову роботу оцінку «незадовільно». У такому випадку здобувач вищої освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу за новою темою або переопрацьовує попередню роботу в термін, визначений деканом факультету/ директором навчально-наукового інституту.

В інших випадках (хвороба, відрядження тощо) здобувач вищої освіти має право на продовження термінів семестрового контролю.

Результати захисту курсових робіт обговорюються на засіданнях кафедри, за якими закріплені курсові роботи та на засіданнях вчених рад факультетів/ навчально-наукових інститутів.

Курсові роботи зберігаються на кафедрах протягом трьох років, після чого знищуються згідно з актом, який підписує спеціально організована комісія із членів кафедри та представників деканату факультету/ дирекції навчально-наукового інституту.

Приклад оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

КУРСОВА РОБОТА

з _____
(назва освітньої компоненти, відповідно до навчального плану)

на тему:

_____
(тема курсової роботи: Times New Roman 16, напівжирний)

Реєстраційний № _____
Дата здачі _____

Здобувача вищої освіти
_____ курсу _____ групи
_____ форми навчання
спеціальності “ _____ ”

_____
(ППП здобувача вищої освіти)

Науковий керівник

_____
(вчене звання та науковий ступінь керівника)

_____
(ППП керівника)

Оцінка

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії _____
(підпис) (ППП)
_____
(підпис) (ППП)
_____
(підпис) (ППП)

Житомир – 20____

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	6
1.1. Назва підрозділу	6
1.2. Назва підрозділу	10
Висновки до розділу 1	14
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	15
2.1. Назва підрозділу	15
2.1. Назва підрозділу	19
Висновки до розділу 2	24
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	25
3.1. Назва підрозділу	25
3.2. Назва підрозділу	30
Висновки до розділу 3	34
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	37
ДОДАТКИ	39

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЗВО – заклад вищої освіти

ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я

ЗСЖ – здоровий спосіб життя

ООН – Організація Об'єднаних Націй

ЗМІ – засоби масової інформації

**Приклад оформлення бібліографічного опису у списку літературних джерел
(за ДСТУ 8302:2015, згідно наказу МОН № 40 від 12.01.2017 р.)**

Книги одного, двох або трьох авторів	1. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. 2. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с.
Книги чотирьох та більше авторів	Григоренко Є. Л, Григоренко Я. О., Козлов В. І. та ін. Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Харків, нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2013. 352 с.
Книги під назвою (без автора)	Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.- практ. конф. (30 вересня 2016 р., Київ). Київ, 2016. 432 с.
Багатотомні видання	Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 2 т. / за ред.: В. В. Сташис, В. Я. Тацій. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. Т. 1. 456 с.
Дисертації	Головкін Б. М. Теоретичні та прикладні проблеми детермінації і запобігання корисливій насильницькій злочинності в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2011. 406 с.
Автореферати дисертацій	Наконечний А. Б. Примусове відчуження земельних ділянок за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2016. 24 с.
Стандарти	ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04- 01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Електронні ресурси	1. Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i> : електрон, наук, фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата звернення: 17.06.2016). 2. Карнаух Б. П. Тлумачення договору: короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. <i>Проблеми законності</i> . 2016. Вип. 135. С. 39–51. URL: http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135 .
Розділ книги	Борисова В. И. Право частной собственности в системе социально-экономических прав и свобод граждан. <i>Харьковская цивилистическая школа: право собственности</i> : монографія / под ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. Харьков: Право, 2012. Разд. 3, гл. 1. С. 87-99.
Статті з журналів та періодичних збірників	Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i> . 2009. № 10. С. 57-60.
Матеріали конференцій	Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин</i> : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 7-9.

ВІДГУК

на курсову роботу

здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності _____ групи _____ денної форми навчання _____ факультету

Житомирського державного університету імені Івана Франка

на тему: « _____ »

з _____ / за фахом
(назва освітньої компоненти, відповідно до навчального плану)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

Реєстраційний № _____ Дата здачі _____ 20____ року
Обґрунтованість актуальності та новизни обраної теми, повнота визначення мети і завдань дослідження, спрямованість роботи на практичне застосування вивченого теоретичного матеріалу.

Науково-теоретичний рівень змісту роботи, ступінь досягнення поставлених завдань у висновках

Ступінь самостійності проведеного дослідження, оригінальність наукового тексту

Дотримання норм оформлення роботи, наукового стилю викладення матеріалу

Рекомендована оцінка:

За національною шкалою _____

Кількість балів за 100 бальною шкалою _____ ЄCTS _____

Висновок: _____
(курсова робота рекомендована / не рекомендована до захисту)

Науковий керівник: _____
підпис _____ *(ПІП)*

Акт
перевірки на унікальність тексту курсової роботи здобувача вищої освіти
проведений керівником

Відповідно до даних програми StrikePlagiarism файл

_____

_____

_____

автор(и): _____

містить _____ унікального тексту.

Перевірку здійснив: _____
(ПІП)

Дата перевірки: «____» 20 ____ р.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1. Управління персоналом у системі сучасного менеджменту.
2. Концепція «людського капіталу», проблеми теорії та практики її використання в управлінні персоналом.
3. Системний підхід в управлінні персоналом.
4. Теоретико-методологічні проблеми управління персоналом.
5. Концепція управління персоналом, еволюція розвитку підходів до управління людськими ресурсами.
6. Американський та японський методи роботи з персоналом та можливості їх використання в соціально-економічних умовах України.
7. Правове забезпечення управління персоналом.
8. Стратегія управління персоналом організації.
9. Формування політики управління персоналом організації.
10. Розробка кадрової політики організації, фірми в сучасних соціальні економічних умовах.
11. Служби управління персоналом: цілі, завдання і функції.
12. Оцінка результатів діяльності персоналу кадрових служб.
13. Модель професійної компетентності менеджера з управління персоналом.
14. Вимоги до ділових, професійних та особистісних рис менеджера кадрової служби.
15. Планування та формування персоналу.
16. Планування потреби в персоналі.
17. Методи добору персоналу на підприємствах.
18. Методи планування та оптимізація чисельності персоналу.
19. Професійний відбір працівників на вакантні робочі місця.
20. Особливості добору менеджерів з персоналу в умовах реформування економіки в Україні.
21. Методи управління персоналом.
22. Розвиток персоналу.
23. Управління кар'єрою працівників на підприємстві.
24. Створення кадрового резерву і планування кар'єри персоналу.
25. Професійне навчання персоналу.
26. Прогнозування потреби у навчанні персоналу.
27. Планування витрат на розвиток персоналу.
28. Професійна орієнтація як система.
29. Проблеми реалізації службової кар'єри в умовах ринкових відносин.
30. Сучасні методи організації безперервної освіти персоналу підприємства.
31. Шляхи формування принципи і методи роботи з резервом керівних кадрів.
32. Шляхи підвищення ефективності використання кадрів на підприємствах.
33. Службова кар'єра та проблеми її реалізації.
34. Розвиток ділової кар'єри.
35. Регулювання трудової діяльності персоналу.
36. Проблеми вивільнення персоналу.
37. Плинність кадрів та шляхи її скорочення.
38. Соціокультурні технології та їх використання в управлінні персоналом.
39. Управління робочим часом.
40. Використання робочого часу в організації.

41. Використання форм і систем оплати праці на підприємстві.
42. Оплата праці.
43. Методи нематеріального стимулювання трудової діяльності.
44. Мотивація і оцінка персоналу на підприємстві.
45. Організація і оплата праці на малому підприємстві.
46. Оцінювання та атестація персоналу.
47. Оцінка ділових та особистих якостей персоналу.
48. Сучасні методи атестації персоналу підприємства.
49. Моніторинг персоналу як механізм підтримки адекватної кадрової політики.
50. Мотивація продуктивної діяльності персоналу.
51. Мотивація персоналу підприємства.
52. Використання методів економічного стимулювання персоналу підприємств.
53. Управління системою забезпечення охорони праці на підприємстві.
54. Раціоналізація робочих місць на підприємстві.
55. Забезпечення умов праці в організації.
56. Соціально-трудова відносина в організації.
57. Методи вирішення соціально-трудова конфліктів у трудовому колективі.
58. Соціально-психологічний клімат в колективі.
59. Конфлікт як інструмент розвитку організації.
60. Формування ефективного трудового колективу в організації.
61. Забезпечення соціального захисту працівників.
62. Підвищення продуктивності праці на підприємстві.
63. Соціальне партнерство в організації.
64. Ефективність управління персоналом.

КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ

1. Теоретичні і прикладні аспекти становлення та розвитку конфліктології.
2. Проблема конфліктів в дослідженнях сучасних вчених.
3. Соціально-статусні розбіжності поведінки в конфліктах.
4. Напрями інформаційної політики та програмної діяльності міжнародних організацій у вирішенні конфліктів.
5. Новітні загрози для глобального миру і стабільності.
6. Стиль ведення переговорів: особистісний, професійний та національний.
7. Технологія посередництва.
8. Роль і значення переговорів у політиці й суспільному житті.
9. Способи запобігання і розв'язання інноваційних конфліктів.
10. Революція як різновид політичних конфліктів.
11. Основні вітчизняні та зарубіжні теорії проведення переговорів.
12. Погляди сучасних учених на визначення і класифікацію переговорів.
13. Принципи і методи проведення переговорів.
14. Психологічні механізми проведення переговорів.
15. Вимоги до організації та проведення переговорів.
16. Переговори при врегулюванні конфліктів.
17. Комплексна підготовка до процесу переговорів.
18. Психологічна підготовка людини до проведення переговорів.
19. Технології формування готовності до переговорів.
20. Характерна поведінка людини під час переговорів.
21. Психологічні особливості проведення переговорів у професійній діяльності.
22. Тактики реагування на некоректні прийоми ділових партнерів під час переговорів.
23. Психологічні умови успіху на переговорах.

24. Психологічні технології у переговорному процесі.
25. Моделі поведінки партнерів у переговорному процесі.
26. Проведення переговорів по телефону співробітниками екстреної психологічної допомоги.
27. Недобросовісні (маніпулятивні) прийоми ведення переговорів і протидія ним.
28. Психологічні засади ведення переговорів працівниками міліції в екстремальних умовах.
29. Психологічні особливості переговорів при звільненні заручників.
30. Принципи виходу із ситуації жорстокого тиску при захопленні заручників.
31. Тактико–психологічні прийоми для встановлення першого психологічного контакту.
32. Переговори як раціональний дискурс і мистецтво компромісу.
33. Імідж професійного парламентаря: які якості дозволяють досягти вершин майстерності.
34. Соціокультурні традиції спілкування в процесі міжнародних переговорів.
35. Роль невербальних комунікацій на міжнародних переговорах.
36. Переговори як форма співпраці в міжнародній політиці.
37. Інформаційний супровід і зв'язки з громадськістю під час переговорів.
38. Переговори із західними партнерами: особливості національних стилів.
39. Переговори зі східними партнерами: основні національні стилі народів Сходу.
40. Специфіка ведення переговорів з противником.
41. Основні складові створення системи підготовки «екстремальних переговорників».
42. Особливості проведення ділових переговорів по телефону.
43. Профілі уявлень професійних переговорників про партнерів по спілкуванню.
44. Вплив голосових характеристик мовлення на успішність переговорів.
45. Особистісний стиль ведення переговорів.
46. Моделі переговорного торгу і теорії ігор.
47. Стратегія і тактика під час підготовки до переговорів.
48. Інтереси сторін у переговорному процесі.
49. Психологія прийняття рішень у переговорному процесі.
50. Переговорні кейси та сценарії для формування готовності до переговорів.
51. Сприйняття і прийняття рішень на міжнародних переговорах.
52. Переговори на вищому рівні, багатосторонні та багаторівневі переговори.
53. Посередництво в міжнародних переговорах.
54. Ефективність проведення переговорів як умова професійної діяльності психолога.
55. Особливості проведення переговорів між соціальним працівником і клієнтом.

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

1. Міжнародна економіка як підсистема світового господарства.
2. Закономірності й особливості розвитку світової економічної системи.
3. Середовище міжнародних економічних відносин: методологія та практичні завдання досліджень.
4. Роль політико-правового середовища в розвитку МЕВ.
5. Вплив економіко-технологічного середовища на розвиток МЕВ.
6. Система економічних інтересів як фактор розвитку економічної взаємозалежності країн.
7. Культурно-ментальне середовище в теорії та практиці сучасних МЕВ.
8. Розвиток сучасної інфраструктури МЕВ.
9. Особливості розвитку сучасного міжнародного руху капіталів.

10. Міжнародний поділ праці - основна умова міжнародного виробничого співробітництва.

11. Основні напрямки структурних змін у сфері переробних галузей світової промисловості.

14. Спільні підприємства у практиці МЕВ.

15. Економічна природа спільних підприємств.

17. Мотиви, масштаби й основні напрямки діяльності транснаціональних компаній.

18. Роль транснаціональних компаній в економіці країн, що розвиваються.

19. Роль транспорту в розвитку міжнародного виробничого співробітництва.

21. Основні тенденції розвитку світового ринку інжинірингових послуг.

22. Особливості розвитку сучасного світового ринку трудових ресурсів.

23. Основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.

24. Проблеми регулювання міжнародних міграційних процесів.

25. Сучасна міжнародна торгівля в системі світового господарства.

26. Масштаби, структура і динаміка міжнародної торгівлі.

27. Міжнародна торгівля сировинними товарами.

28. Суть і особливості міжнародної торгівлі кооперованою продукцією.

29. Міжнародна торгівля промисловими товарами.

30. Екологічні проблеми світу: суть, структура та напрямки (шляхи) подолання

31. Роль посередництва в міжнародній торгівлі.

32. Товарні біржі в міжнародній торгівлі та механізм їхнього функціонування.

34. Міжнародні тендери в сучасній світовій торгівлі.

33. Проблеми заборгованості країн і можливі шляхи їхнього вирішення

35. Формування і розвиток світових товарних ринків.

36. Проблеми ціноутворення в міжнародній торгівлі.

37. Сучасні інструменти регулювання міжнародних торгових відносин.

38. Тарифи і тарифні угоди в міжнародній торгівлі.

41. Світовий ринок послуг: становлення й особливості розвитку.

42. Світовий ринок послуг: структура і фактори розвитку.

43. Особливості міжнародної торгівлі послугами і динаміка її розвитку.

44. Міжнародний лізинг: суть, види, форми і фактори розвитку.

45. Роль МЕВ у подоланні світової проблеми економічного відставання країн, що розвиваються.

46. Міжнародний консалтинг: суть, форми і фактори розвитку.

47. Роль міжнародного консалтингу в розвитку світової економічної системи.

48. Роль багатонаціональних і міжрегіональних інститутів у розвитку загальносвітової економічної інтеграції.

49. Роль міжнародного френчайзингу в розвитку світової економічної системи.

50. Потенційні можливості використання міжнародного факторингу і/або форфейтингу в зовнішньоекономічній діяльності країни (регіону).

51. Світовий ринок професійних послуг: суть, структура та напрямки розвитку.

52. Міжнародний туризм: структура і роль у розвитку світової економічної системи.

55. Світовий фрахтовий ринок як форма міжнародних транспортних відносин.

56. Функції та структура валютних ринків світу.

57. Становлення та розвиток міжнародних валютних відносин.

58. Міжнародні валютні розрахунки: порівняльна характеристика та практика застосування.

59. Міжнародна економічна інтеграція: суть, форми й умови розвитку.

60. Вільні економічні зони в теорії і практиці МЕВ.

61. Вільні економічні зони: суть, типи, форми, види, адміністративна і соціально-економічна будова.

62. Вплив законодавчої бази на розвиток ЗЕД країни, регіону, підприємства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

«УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

1. Буковинська М. П., Сладкевич В. П. Управління персоналом: підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 2013. 704 с
2. Виноградський М. Д., Шкапова О. М., Беляєва С. В., Виноградська А. М. Управління персоналом: Навчальний посібн. — К.: Центр навчальної літератури, — 2016. — 504 с.
3. Виноградський М. Д. Організація праці менеджера: навч. посібник; Київський екон. інс-т менеджменту. — Київ: Кондор, 2017. — 412 с.
4. Воронкова В. Г. Кадровий менеджмент: Навчальний посібник — К.: ВД «Професіонал», 2014. — 192 с.
5. Данюк В. М., Колот А. М., Суков Г. С. та ін. Управління персоналом: підручник / за заг. та наук. ред. В. М. Данюка. Вид. 2-ге, зі змінами. Київ: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2014. 666 с.
6. Козирева О. В., Ковальова В. І., Глебова Н. В. Управління персоналом. Навчальний посібник. — Х. : Видавництво Іванченка, 2021. — 126 с.
7. Криворучко О. М., Водолажська Т. О. Управління персоналом підприємства: навч. посіб. Харків: ХНАДУ, 2016. 200 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/38266/mod_resource/content/2/Posobie_Ypr_PersonalomZ.pdf
8. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті : курс лекцій / Осовська Г. В. — К. : “Кондор”. — 2013. — 218 с.
9. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посібник / Палеха Ю. І. — К. : Кондор, 2014. — 356 с
10. . Палеха Ю. І. Культура управління та підприємництва : навч.-методичний посібник / Ю. І. Палеха, В. О. Кудін. — К. : МАУП, 2012. — 96 с.
11. Посилкіна О. В., Братішко Ю. С., Кубасова Г. В. Управління персоналом: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2015. 517 с. URL: <http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/8468>
12. Сокур М. І., Мельнікова І. Є., Шаповал Л. П. та ін. Мотивація та управління персоналом і якістю (іноземний досвід): навч. посіб. Вид. 2-е, допов. Кременчук: Щербатих О. В., 2016. 335 с.
13. Цандер Е. Менеджмент малих і середніх підприємств / Цандер Е. : [пер. з нім.]. — К. : Основи, 2017. — 317 с.
14. Цимбалюк І.М. Психологія управління : навчальний посібник / Цимбалюк І. М. — К. : ВД «2014», 624 с.
15. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів : навч. посібник / Цюрупа М. В. — К. : Кондор, 2014. — 172 с.
16. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : навч. посібник / Чайка Г. Л. — К. : Знання, 2015. — 442 с.
17. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування : навч. посібник / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. — К. : Вікар, 2013.— 223 с.
18. Швалб Ю. М. Практична психологія в економіці та бізнесі / Ю. М. Швалб, О. В. Данчева. — К. : Лібра, 2015. — 270 с.
19. Шегда А.В. Менеджмент : підручник / А. В. Шегда. — К. : Знання, 2014. — 687 с.
20. Шостром Э. Анти-Карнеги, или человек манипулятор / Шостром Э. : [пер. с англ.]. — Минск : ТПЦ “Полифакт”, 2012. — 128 с.

«КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ»

1. Адміністративне право України. Загальна частина : академічний курс : [підручник] / О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки. Вид. 2-ге. Х. : Золота миля, 2012. 584 с.
2. Босюк К.С. Особливості сучасних міжнародних конфліктів / К.С. Босюк // Наука і молодь. Зб. наук. праць. Гуманітарна серія. – 2012. - №11-12. – С. 103-106.
3. Ващенко І.В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / І.В. Ващенко, М.І. Кляп. – К.: Знання, 2013. – 407 с.
4. Єременко Л.В. Конфліктологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с. URL: http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/1-rozdil-posibnyk_yeremenko.pdf.
5. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. – Х. : Право, 2012. — 128 с.
6. Коцур В.В. Етнополітичний конфлікт у Придністров'ї у контексті українсько-молдовських міждержавних відносин / В.В. Коцур. – К.: ПІЕНД імені І.Ф.Кураса НАН України, 2013. – 272 с.
7. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 30 верес. 2016 р. :- К. Паливода А.В., 2016. – 76 с. – (Закони України).
8. Мороз Н.В. Місце конфліктів у людському суспільстві / Н.В. Мороз. – Полтава: Аграр. коледж упр-ня і права, 2013. – 62 с.
9. Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології: Підруч. / Д.В. Неліпа. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 304 с.
10. Основи держави і права України : навч. посібник / укл. колектив авторів юридичного факультету УАБС : за ред. В. В. Сухоноса. – Суми : Університетська книга, 2013. – 388 с.
11. Про місцеве самоврядування в Україні. Про добровільне об'єднання територіальних громад. Про асоціації органів місцевого самоврядування Закони України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 22 квітня 2016 р. : (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К. : Паливода А.В., 2016. – 116 с.
12. Про статус депутатів місцевих рад. Про службу в органах місцевого самоврядування. Про місцеві державні адміністрації. Закони України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 22 жовтня 2015 р. : (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К. : Паливода А.В., 2015. – 76 с. – (Закони України).
13. Прієшкіна О. В. Місцеве самоврядування в Україні. Правове регулювання безпосередньої демократії : навч. посібник / О. В. Прієшкіна. – К. : Кондор, 2014. – 336 с.
14. Стрельцов Є.Л. До питання про сутність та види міжнародних конфліктів // Юридичний вісник. - 2014. - № 4 (33). – С. 133-137.
15. Скібіцька Л.І. Конфліктологія : Навч. посіб.– К.: Центр учбової літератури, 2017. 319 с.
16. Тихомирова Є.Б., Постолювський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: підр. / Є.Б. Тихомирова, С.Р.Постолювський. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2017. – 240 с.
17. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту [Текст]: навчальний посібник/ М.В. Туленков. - К.: Каравела, 2012. - 304 с.
18. Шегда А.В. Основы менеджмента: учеб. пособие/ А.В. Шегда. - К.: Ово"Знання", КОО, 2013. – 514 с.
19. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 688 с.
20. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О.Коревіна. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.

Навчальне видання

Укладачі:

КАЩУК КАТЕРИНА Миколаївна
МОСІЙЧУК ІРИНА Вікторівна
НІКОЛАСНКО СЕРГІЙ Миколайович
САУХ ІРИНА Василівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З
ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ:**

**УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ**